

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK (REACH), az 1272/2008/EK (CLP) és a 453/2010/EU rendeleteknek megfelelően

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **VEXAL** vízkőoldó

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása:

tisztítószer, vízkőoldó – foglalkozásszerű felhasználásra

Ellenjavallt felhasználás: nem alkalmazható márványra, mészkőre, sérült, zománczott felületekre.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

CLEAN CENTER KFT.

H-1165 Budapest, Margit u. 114.

Telefon/fax: +36 1 401 45 47

Honlap: www.cleancenter.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy: Vincze László, vincze.laszlo@cleancenter.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

napközben, 8-16 óra között: +36-1-476-6464

éjjel-nappal hívható száma: +36-80-20-11-99

2. szakasz: A veszély meghatározása

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása:

Osztályozás 1272/2008/EK rendelet szerint:

Veszélyességi osztály és kategória: Bőrmarás 1B.

Figyelmeztető mondat: H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.

Legfontosabb nem kívánt hatások:

Fizikai-kémiai veszély: Erősen savas oldat. Fémekkel hidrogéngáz fejlődhet. Lúgokkal hevesen reagál.

Egészségkárosító veszély: Maró hatású, égési sérülést okoz. Szembe jutva, bőrre kerülve kivörösödés, károsodás alakul ki. Lenyelve égési sérülést okoz az emésztő csatornán.

Környezetkárosító hatás: Előírás szerű kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környezetkárosító hatás kockázatával nem kell számolni. Nagy mennyiségben a környezetbe jutva károsíthatja azt.

2.2. Címkézési elemek:

Címkézés 1272/2008/EK rendelet szerint:

Veszélyességi jel:

Piktogram:

GHS05

Figyelmeztetés: Veszély

Figyelmeztető mondatok: H314: Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok:

Megelőzés: P260: A gőzök belélegzése tilos.

P280: Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

- Elhárító intézkedések: P301 + P330 + P331: LENYELÉS ESETÉN: a szájat ki kell öblíteni. TILOS hánytatni.
P303 + P361 + P353: HA BŐRRE (vagy hajra) KERÜL: Az összes szennyezett ruhadarabot azonnal le kell vetni. A bőrt le kell öblíteni vízzel/zuhanyozás.
P304 + P340: BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni, és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.
P305 + P351 + P338: SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
P310: Azonnal forduljon szemész szakorvoshoz.
Tárolás: P405: Elzárva tárolandó.

Veszélyt meghatározó összetevő: foszforsav

Engedélyek: OKBI 1377/98, OÉTI 3604-13/2002

2.3. Egyéb veszélyek:

A keverék egyéb veszélyeket nem tartalmaz, lásd 12.szakaszban.

3. szakasz: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.2. Keverékek:

Veszélyes komponensek	Azonosítók	Koncentráció	CLP: Kategória kód, H-mondat
Foszforsav	CAS-szám: 7664-38-2 EU-szám: 231-633-2	>30%	Skin Corr.1B, H314

Kémiai jelleg: keverék, folyadék, vizes oldat.

Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a keverékben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

Egyéb komponensek: felületaktív anyagok <5%, színezék, vívőanyag: víz. A termék illatanyagot nem tartalmaz.

A fenti veszélyességi osztályok és H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

A H-mondatok, veszélyességi osztályok teljes szövegét, értelmezését lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegélynyújtás

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése: az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Általános tudnivalók: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, a munkát azonnal félbe kell szakítani, a sérültet távolítsuk el a veszély forrástól, vigyük friss levegőre vagy jól szellőző helyiségbe, majd helyszíni elsősegélynyújtás után orvosi ellátást kell biztosítani. Mutassuk meg a keverék címkéjét, illetve a biztonsági adatlapját.

Belégzés esetén: az érintett személyt friss levegőre kell vinni és nyugalmi helyzetbe kell helyezni.

Ha szembe kerül: azonnal mossa a szemet legalább 15 percen át bő vízzel a szemhéjszélek széthúzása, és a szemgolyó mozgatása közben. Steril gézkötözés felhelyezése után a sérültet kísérvük szakorvoshoz.

Ha bőrre kerül: a szennyezett ruházat és lábbeli levétele után a bőrt bő folyóvízzel alaposan le kell mosni.

Lenyelés esetén: vízzel öblítsük ki a szájüreget, majd itassunk vele sok vizet. Hánytatni tilos az újra felmaródás veszélye miatt! Azonnal hívjunk orvost!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: nem ismert

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: nem ismert.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Oltóanyag: a megfelelő oltóanyag: vízpermet, oltóhab, oltópor, szén-dioxid. A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

5.2. Az anyag vagy a keverékből származó különleges veszélyek: fémekkel reagálva hidrogéngázt fejleszt. Melegítésre bomlik.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: a termék maga nem tűzveszélyes, vizes oldat.

Tűz esetén használatos védőeszközök: egyéni védőfelszerelések, a környezet levegőjétől független légzőkészülék szükséges. Tűz esetén a tárolóedényzetet célszerű porlasztott vízzel hűteni.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: nagy mennyiségek mentesítése esetén megfelelő védőfelszerelés, védőkesztyű (saválló) és szemvédő viselése kötelező. Ügyeljünk a csúszásveszélyre. Biztosítsunk megfelelő szellőzést.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: tilos a keveréket kezeletlenül a közcsatornába, élővizekbe vagy talajra engedni! A keverék a vizeket enyhén veszélyezteti. A hulladékkezelés, a megsemmisítés a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásoknak megfelelően történjen.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai: kisebb mennyiség bő vízzel mosva a csatornába juttatható. Nagy mennyiségű kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok) kell befedni, felitatni, megfelelően címkézve tárolni és a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásoknak megfelelően megsemmisíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: kövessük a címkén található használati utasítást. A keverékkel megfelelő szellőzésű térben és megfelelő védőfelszerelésben szabad dolgozni. Körültekintő munkával kerüljük el a keverék kifröccsenését, kiömlését, szembejutását! A padozatra jutva csúszásveszélyt okozhat.

Higiéniai intézkedések: használata közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad! A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges. A termékkel elszennyeződött, átitatódott munkaruhát le kell vetni, a bőrt le kell mosni.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt:

Eredeti, bontatlan csomagolásban száraz, jól szellőztethető, de fagy és napfénytől védett helyen, jól lezárva tároljuk. Élelmiszerektől, italoktól, élvezeti cikkektől és takarmányoktól elkülönítve tartjuk. Az optimális tárolási hőmérséklet: 5 - 40°C. A keverék gyermekek kezébe nem kerülhet! Szakszerű tárolás esetén minőségét 3 évig megőrzi.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): vizes helyiségek tisztítására, vízkőmentesítésére. A felhasználók köre: foglalkozásszerű.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek: Foglalkozási expozíciós határérték:

Foszforsav: ÁK¹: 1 mg/m³, CK²: 2 mg/m³

8.2. Az expozíció ellenőrzése:

Meg kell előzni a termék bőrre-, és szembejutását, lenyelését! Nyálkahártyára, bőrre, nyílt sebbe ne kerüljön! A munkahelyen lúgokkal, lúgos tisztítószerrel egyidejűleg munkát végezni nem szabad.

A keverékkel kizárólag felkészült, munka-, baleset- és környezetvédelmi előírásokat ismerő, valamint megfelelő védőfelszerelést viselő személyek dolgozzanak. Fel kell hívni a dolgozók figyelmét arra, hogy a termék erősen savas, égési sérülést okozhat.

Megfelelő műszaki ellenőrzés:

¹ ÁK: a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentráció

² CK: megengedett csúcskoncentráció, rövid ideig megengedhető levegőszennyezettség egy műszakon belül.

- Megfelelően szellőző helyiségben használjuk és tároljuk. Lúgokkal, lúgos tisztítószerrel egyidejűleg munkát végezni nem szabad.
- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség, szemmosó pohár/palack biztosítása.

Egyéni óvintézkedések, védőeszközök:

- Légzésvédelem: nem szükséges jól szellőző helyen.
- Szem-/arcvédelem: kerüljük el a keverék szembejutását, védőszemüveg használata kötelező. Nagy mennyiség áttöltése esetén arcvédő használata ajánlott.
- Kéz-/bőrvédelem: védőkesztyű (saválló, pl.: PVC, nitril-kaucsuk) használata kötelező. Bőrre kerülést követően szappanos vízzel alaposan le kell mosni.

Környezeti expozíció-ellenőrzések: tartsuk be az anyagmozgatási és tárolási előírásokat. A keverék nagy mennyiségeit olyan térben tároljuk, amely megakadályozza a termék vízfolyásokba, talajba, csatornarendszerbe jutását.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk:

Halmazállapot:	folyékony
Szín:	színezett
Szag:	a termékre jellemző, nem illatosított
pH-érték:	0-1 (20°C-on)
Lobbanáspont:	>100°C
Relatív sűrűség:	1,3 g/cm ³ (20°C-on)
Oldékonyság:	vízben korlátlanul oldódik
Robbanásveszélyes tulajdonságok:	nem robban
Oxidáló tulajdonság:	nincs adat

9.2. Egyéb információk: fémekre maró hatású lehet

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: erősen savas oldat, lúgokkal érintkezve hevesen reagál.

10.2. Kémiai stabilitás: előírás szerű kezelés és tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: lúgokkal hőfejlődés keletkezik. Egyes fémekkel reakcióba lép, hidrogéngáz fejlődik.

10.4. Kerülendő körülmények: extrém hőingadozások.

10.5. Nem összeférhető anyagok: lúgok. Ne keverjük más tisztító- és fertőtlenítőszerrel!

10.6. Veszélyes bomlástermékek: egyes fémekkel reagálva hidrogén fejleszt. Tűz esetén a foszfor oxidjai, foszfin keletkezik.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: a keverékkel toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek, toxikológiai megítélése kizárólag az egyes komponensekre vonatkozó adatok. A rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Foszforsav:

Szájon át, LD50: 2600 mg/kg (patkány)

Bőrön át, LD50: 2740 mg/kg (nyúl)

A termék expozíciójának hatásai:

Lenyelés: marási sérüléseket okoz a felső emésztési és légzési szerveken.

Szem: maró hatású, szemkárosodást okoz.

Bőr: maró hatású, égési sérülést okoz.

Légút: izgatja.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: a keverékkel célzott vizsgálatokat nem végeztek, megítélése az összetevőkre vonatkozó adatok alapján.

Foszforsav:

Hal, LC50: 138 mg/l (Gambusia affinis, 96 h)

Daphniára és egy vízi gerinctelen szervezetekre, EC50: >100 mg/l (Daphnia magna, 48 h)

Baktérium, EC50: 270 mg/l (aktivált iszap)

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: nincs adat.

12.3. Bioakkumuláció: nem releváns.

12.4. A talajban való mobilitás: nincs adat, a keverék vízoldható.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei: a keverék nem tartalmaz PBT, ill. vPvB anyagot.

12.6. Egyéb káros hatások: tömény formában nem szabad a közművek szennyvízcsatornáiba, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni. Mielőtt a szennyvízcsatornába juttatnánk töményen, semlegesítésre van szükség.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

A keverék maradékainak és hulladékainak kezelésére az európai és a magyarországi irányelvekben foglaltak az irányadók.

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

A keverék: nem tehető a szokásos hulladékhoz. A vegyi anyagoknál szokásos különleges tárolás szükséges. Nem engedhető a szennyvízcsatornába.

A szennyezett csomagolás: a szennyezett csomagolóanyag teljes kiürítés és vízzel történő alapos tisztítás után újrahasznosítható. A nem tisztított csomagolóanyag ugyanúgy kezelendő, mint a keverék maga.

Európai Hulladék Katalógus:

06 02 04   egyéb savak – veszélyes hulladékok

20 01 14   savak

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A keverék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **veszélyes áru**.

14.1. UN-szám: 3264

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:

MARÓ, FOLYÉKONY, SAVAS, SZERVETLEN ANYAG, M.N.N. (Vexal vízköoldó)

14.3. Szállítási veszélyességi osztályok:

Osztály: 8, Osztályozási kód: C1, Veszélyességi bárcaszám: 8,

Szállítási kategória/alagút korlátozási kód: 3 (E), EmS: F-A, S-B

14.4. Csomagolási csoport: III

14.5. Környezeti veszélyek: Nem veszélyes a környezetre. Nem tengerszennyező.

14.6. A felhasználót érintő különleges veszélyek: nem alkalmazható.

14.7. A MARPOL 73/78 II. melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás: nem alkalmazható.

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó nemzeti joganyagok:

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemlről.

Kémiai biztonság: a 2005. CXXVII. és 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai; a 25/2000. (IX.30.) EüM–SzCsM együttes rendelet és módosításai.

Hulladék: a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról; a 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; a 72/2013. (VII.27) VM rendelet a hulladékjegyzékről; 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a

csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 28/2011. (IX.9.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

Vonatkozó közösségi joganyagok:

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nincs adat.

16. szakasz: Egyéb információk

A fenti információk jelen tudásunkon alapulnak és a termék szállított állapotára vonatkoznak.

Csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzik a terméket, és nem arra szolgálnak, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálják, nem helyettesítik a termékspecifikációt.

Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő H-mondatok:

H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek): Skin Corr.1B: Bőrmarás.

Adatlap történet: verziószám: 2.0 – készült 2007. május 16-án

verziószám: 3.0 – készült 2009. március 9-én

verziószám: 4.0 – készült 2012. december 1-én, a 453/2010/EU, I.melléklet szerint

verziószám: 5.0 – készült 2014. március 20-án, a 453/2010/EU, II.melléklet szerint

A biztonsági adatlap megváltozott szakaszai az 5.1. verzióban: 2, 3, 13, 15, 16.

Munkavédelmi tanácsadás a keverék biztonságos alkalmazásáról:

Hétköznap: 9-14 óráig: +36 1 401 45 47

A biztonsági adatlap letölthető:

<http://adatlapok.cleancenter.hu/biztonsagiadatlapok/> internetes oldalról.